

Lausunto

05.08.2024

VN/15985/2024

Asia: VN/15985/2024

Lausuntopyyntö hallituksen esityksen luonnoksesta laiksi yhdenvertaisuuslain muuttamisesta (varhaiskasvatuksen edistämisvelvollisuus)

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Finlands Svenska Skolungdomsförbund FSS tackar för möjligheten att ge sitt utlåtande gällande regeringens proposition med förslag till lag om ändring av diskrimineringslagen.

Förslaget att avskaffa kravet på utarbetande av separata likabehandlingsplaner för varje verksamhetsställe samt kommunens skyldighet att utarbeta gemensamma likabehandlingsplaner för aktörer verksamma på kommunens område inom familjedagvård och kommunal öppen småbarnspedagogisk verksamhet är oroväckande. Inte enbart strider förslaget mot regeringens egna mål om att förbättra kvaliteten inom småbarnspedagogiken och främja jämställdhet, utan även mot FN:s barnkonvention.

I barnkonventionens 3 § stadgas det att vid alla beslut som rör barn ska i första hand beaktas vad som bedöms vara barnets bästa. Att vidta sparåtgärder inom likabehandlingsarbetet i småbarnspedagogiken kan föga anses vara barnets bästa, eftersom risken för att jämställdheten försvagas är överhängande. Vidare föreslår propositionen att avskaffa barnens och vårdnadshavarnas möjlighet att bli hörd gällande främjande åtgärder i diskrimineringslagens 6 a § 3 mom. Detta strider mot barnkonventionens 12 § om barnets rätt att bli hörd i alla frågor som berör hen.

Medan en centralisering av likabehandlingsplanerna i teorin kunde tänkas gynna jämställdheten i och med större enhetlighet, fungerar detta inte i praktiken till följd av de skillnader och varierande behov som olika verksamhetsställen har. Det är nästintill omöjligt att skapa en heltäckande gemensam likabehandlingsplan som tar hänsyn till alla små och stora skillnader verksamhetsställen emellan. Däremot vet personalen på verksamhetsställen betydligt bättre vilka specifika behov och utmaningar just de har, samt vilka åtgärder som är nödvändiga och effektiva.

Propositionen grundar sig på ett antagande om hur mycket tid som har använts för utarbetandet av likabehandlingsplanerna, inte på fakta. Likaså grundar sig uträkningen gällande tidsanvändning för likabehandlingsplaner enligt den föreslagna modellen på spekulatión. Vi vet med andra ord inte med säkerhet hur stora inbesparingar den föreslagna förändringen kunde tänkas medföra, eller om den överhuvudtaget medför några inbesparingar. Trots detta har det utarbetats en proposition som kan antas försvaga jämställdheten inom småbarnspedagogiken. Förslaget riskerar med andra ord att försätta en av samhällets mest sårbara grupper, småbarn, i en utsatt ställning till följd av antagna sparåtgärder som i bästa fall åstadkommer mycket små inbesparingar.

FSS ställer sig emot förslagen i propositionen och betonar att inbesparingar inte bör riktas mot småbarn och minoriteter, eller jämställdhetsarbetet i landet. Propositionen strider både mot regeringens egna mål och barnkonventionen och det är oklart huruvida de föreslagna förändringarna överhuvudtaget uppnår inbesparingar. Den lagstiftning som föreslås förändras har dessutom endast varit i kraft ett drygt år, vilket inte är en tillräckligt lång tidsperiod för att se de positiva effekterna, och de föreslagna förändringarna är därmed orimliga. Det är framförallt beklagligt att man i propositionen förstår, identifierar och skriver ut att ett för allmänt likabehandlingsarbete kan medföra negativa konsekvenser för barn och familjer som löper risk för diskriminering, men ändå har man valt att fortsätta med processen för att få igenom föreslagna förändringar.

von Kraemer Melina
Finlands Svenska Skolungdomsförbund FSS rf

Blomfelt Simon
Finlands Svenska Skolungdomsförbund FSS rf